

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสร้างภาพตัวแทนครอบครัวในละครโทรทัศน์
ชื่อผู้เขียน	จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.สมสุข หินวิมาน
หลักสูตร	นิเทศศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการสะท้อนและการประกอบสร้างภาพตัวแทนความเป็นจริงทางสังคมด้วยภาพครอบครัวในละครโทรทัศน์ และเพื่อศึกษาการรับรู้และการถอดรหัสความหมายครอบครัวของผู้ชมละครโทรทัศน์จากการสะท้อนและการประกอบสร้างภาพตัวแทนครอบครัวในละครโทรทัศน์ การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการวิเคราะห์การเข้ารหัสเนื้อหาละครโทรทัศน์ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ ตะวันขอแสง สวรรค์สร้าง ไทร โศก และกุหลาบไร้หนาม และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกทำการวิเคราะห์การถอดรหัสความหมายครอบครัวของผู้ชมละครโทรทัศน์ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับครอบครัวตามรูปแบบครอบครัวในละครโทรทัศน์

ผลการวิจัยพบว่า

ละครโทรทัศน์สะท้อนภาพครอบครัวที่มีลักษณะหลากหลายและประกอบสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์เป็นครอบครัวในอุดมคติที่มีความสุขมากกว่าครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ละครโทรทัศน์ประกอบสร้างอุดมการณ์ครอบครัวตามแบบชนชั้นกลาง ที่มีการดำเนินชีวิตตามอุดมการณ์แบบทุนนิยม อุดมการณ์การใช้อำนาจ (ความรุนแรง) อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว คุณธรรมด้านความกตัญญู และการใช้ภาษาสื่อสารในการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว ผู้ผลิตรายการละครโทรทัศน์ได้ใช้กลยุทธ์การทำให้เห็นความจริงเพียงบางส่วนหรือกลยุทธ์การสร้างภาพแบบฉบับ กลยุทธ์การสร้างความเป็นอื่น และกลยุทธ์การผนวกความหมายและกีดกันความหมายอื่นออกไปในการประกอบสร้างภาพครอบครัวในละครโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการตอกย้ำอุดมการณ์หรือค่านิยมที่สังคมยอมรับตามบรรทัดฐานทางสังคม

ส่วนการถอดรหัสความหมายครอบครัวของผู้ชมละครโทรทัศน์ พบว่าผู้ชมละครโทรทัศน์ถอดรหัสความหมายที่สอดคล้องกับมิติที่ละครโทรทัศน์ได้สะท้อนจากชีวิตครอบครัวจริง และถอดรหัสความหมายที่ต่อรองและขัดแย้งกับมิติที่ละครโทรทัศน์ประกอบสร้างความหมายครอบครัว โดยผู้ชมละครโทรทัศน์ยังคงให้ความหมายของครอบครัวที่มีครอบครัวที่มีโครงสร้างและ

หน้าที่ไปในทิศทางเดียวกับการเข้ารหัสความหมายของละครโทรทัศน์ เนื่องจากผู้ชมละครโทรทัศน์ถอดรหัสความหมายจากความจริงของตัวละครตามเนื้อหาในละครโทรทัศน์ จากบรรทัดฐานครอบครัวในอุดมคติและจากความสอดคล้องกับประสบการณ์ครอบครัวของตนเอง

Thesis Title	Representation of Family in Television Soap Opera.
Author	Jurairat Thongkhumchuenvivat
Thesis Advisor	Assist.Prof. Dr.Asawin Nedpogaeo
Co-Thesis Advisor	Assoc.Prof. Dr.Somsuk Hinviman
Department	Communication Arts
Academic Year	2012

ABSTRACT

The purpose of this research is to study family reflection and social construction of reality to family representation via television soap opera audiences' perception, meaning decoding from reflection and social construction of reality to family representation. Qualitative research is used with multiple methodologies by textual analysis to find from 4 stories. There are Ta-wan-yao-seang, Sawan-srang, Saisok and Ku-rhab-rai-nham and in-depth interview audiences decoding and family patterns.

Result of this research find that :

The family reflection to several family patterns and social construction of reality are build to complete ideal family which is happy more than incomplete family. The television soap opera presents social construction of reality to middle status family ideology. Family lifestyles is capitalism ideology, power ideology (violence), patriarchy, roles and functions family members, merits, gratitude and family communication and relationship construction are discovered. The television soap opera producers use stereotype inclusion, exclusion for social construction of reality as strategies that repeat ideologies and values are believed in social norms.

Television soap opera audiences' family meaning decoding find that they decode preferred reading to family reflection dimensions. Also, negotiated reading and oppositional reading are representation dimensions. Moreover, audiences give structure and function of family meaning construction in same direction encoding of television soap opera. Because of television soap opera audiences are encoded from realism characters from ideal family norms and preferred reading with their family experiences.